

ÖZGÜVEN VE SORUMLULUK

Anne babalar çocuklarının özgüvenli, kendine yeten, girişken, becerikli bireyler olmasını isterler. Tüm bunları sağlamanın sihirli anahtarı çocuklara gelişim dönemlerine uygun sorumluluk vermektir. Çocuklar bir şeyi başardıklarını, yapabildiklerini gördükçe kendilerine güvenebilir; başka becerileri denemek için cesaret bulabilirler.

Çocukları günlük yaşam sorumluluklarına dahil etmeli, destekle ya da bağımsız olarak yapabilecekleri işleri çocuklara göstererek öğretilmeliyiz. Bu yaşam becerilerini öğretmek anne babanın önemli görevlerindendir. Onlara öğretmek yerine onların yerine yaparsak, çocuklar bu becerileri nasıl edinebilir ki? Alışveriş, ev işi, tasarruf; her ne yapıyorsanız beraber yapıp, evin sorumluluklarını paylaşmak hem anne babayı rahatlatır hem çocuğa pek çok yarar sağlar.

Çocukların Evle İlgili Sorumluluklar Almasının Faydaları:

-Sorumluluk **başarının** anahtarıdır. Çocuklara sorumluluk bilinci kazandırmak hem kendi gelecekleri hem de dünyanın geleceği için yapılabilecek en iyi şeylerden biridir.

-Ev işleri çocukların gelişimini tüm alanlarda destekler. Fiziksel açıdan küçük ve büyük kaslarının, **koordinasyon** ve **denge** duyumunun, **ince motor becerilerinin** gelişmesini sağlar. Duyusal açıdan aileye ve eve **aidiyet** hisseder, **varlığını anlamlandırır**. Bir şeye ne kadar dahil olursak o kadar benimser ve sahipleniriz. Kişilik açısından işe yarama ve başarmayı deneyimlediği için **özgüven** ve **olumlu benlik algısı** gelişimine katkısı olur. Zihinsel açıdan **dikkat** ve **konsantrasyonu** gelişir, yeni öğrenmeleri ile eski öğrenmeleri arasında bağlantı kurar, **bilgiyi transfer eder**. Örneğin, yemek yapma aşamaları matematik becerilerini geliştirir, hacim kavramını tecrübe etmesini sağlar. Dil gelişimi açısından ise sorumluluk aldığı alanda **yeni kelime ve kavramlar** öğrenme fırsatı olur. Örneğin kevgir, motor devri...

- Ortak paylaşım artmış olacağından **aile bağını** kuvvetlendirir, anı biriktirmenize yardımcı olur.

-**Problem çözme** ve **zorluklarla baş etme** becerisi gelişir.

-**Düzen** alışkanlığı ve **öz disiplin** oluşmasına katkı sağlar.

-Yeni öğrenmeler **merak** ve **keşif** arzusunu harekete geçirir.

-Kendi işini kendisi yapabildiği oranda **bağımsızlaşabilir**.

Nelere Dikkat Edilmeli?

- Düşme, yanma, yaralanma gibi riskler öngörölmeli ve önlem alınmalı.
- Çocuğa verilen görev yaşına ve gelişimine uygun olmalı. Örneğın iki yaşında bir çocuk kirli çamaşırını sepete atabilir, oyuncaklarını toplayabilir, bir odadan istenen bir eşyayı getirebilir, dört yaşındaki bir çocuk masayı kurabilir, altı yaşında bir çocuk çamaşırları toplayabilir...
- Çocuğun dili oyundur. Bu nedenle işlere oyun katmak eğlenceli hale getirir ve çocuğun motivasyonunu artırır.
- Çocuğa fırsat verilmeli ve tamamlaması için zaman tanınmalı, çocuk cesaretlendirilmeli. İhtiyaç duyduğunda destek olunmalı, yaptığı iş düzeltilmemeli ve takdir edilmeli.
- Verilen görevlerin türü ve miktarında cinsiyet farkı gözetilmemeli, kız- oğlan ayrımı yapılmamalı. Anne ve baba da hayatın sorumluluğu ve ev işlerinin paylaşımında iş bölümü yaparak çocuklarına rol model olmalı.
- Çocuk beraberlik duygusunu hissetmeli, mümkün olduğunca aynı odada ve ortak görevler tercih edilmeli. Örneğın mutfakta ailece sofrı kurulurken bir aile bireyinin masaya tabak çatal koyması, diğlerinin yemekleri ısıtması, diğlerinin buzdolabından çıkacak yiyecekleri masaya servis etmesi ve tüm bunlar olurken beraberce sohbet edilmesi.

Ezgi SÖYÜK

Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen

